

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Освітня програма	46376 Олігофренопедагогіка
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	016 Спеціальна освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	46376
Назва ОП	Олігофренопедагогіка
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Спеціалізація (за наявності)	016.02 Олігофренопедагогіка
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Дмитрієва Ірина Володимирівна, Бондаренко Юлія Анатоліївна, Околович Олена Сергіївна, Федоренко Світлана Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	01.02.2024 р. – 03.02.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://smc.hnpu.edu.ua/files/Akredytatsiya/Olihofrenopedahohika_2023/Zvit.pdf
Програма візиту експертної групи	http://smc.hnpu.edu.ua/files/Akredytatsiya/Olihofrenopedahohika_2023/Programa_vizitu.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Ця ОП взаємопов'язана із місією та стратегією розвитку Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди. Вона в цілому відповідає Критеріям акредитації та є актуальною, враховуючи сучасні тенденції, вимоги сучасного ринку праці, інтереси стейкхолдерів, вимоги роботодавців, напрями розвитку спеціальності та ЗВО. Підготовка фахівців за ОП враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Вона сприяє досягненню всіх програмних результатів навчання. Правила прийому на навчання є досить чіткими та зрозумілими й враховують особливості освітньої програми. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, а також правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті є визначеними та доступними для всіх учасників освітнього процесу. Форми навчання за даною ОП відповідають сучасним вимогам вищої освіти. Кадрове забезпечення відповідає вимогам забезпечення реалізації ОП. До освітнього процесу долучаються практики. Значна увага ЗВО та всіх учасників освітнього процесу приділяється відкритості та прозорості, дотриманню академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу. Наявність Сковорода Хабу, відповідної інфраструктури, обладнання, навчально-методичного забезпечення за кількістю та якістю є достатнім для забезпечення професійної підготовки здобувачів вищої освіти, які навчаються на даній ОП. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури щодо регулювання прав та обов'язків усіх сторін освітнього процесу. Важливим аспектом є достатній рівень задоволеності здобувачів вищої освіти, що було виявлено у процесі реалізації програми акредитації. Внутрішня система забезпечення якості освіти розвитку Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності з реалізації ОП. В той же ж час ЗВО потрібно реалізувати ряд заходів для усунення існуючих недоліків та зауважень. Зокрема, це стосується перегляду ОК, доопрацювання структури ОП в напрямку формування логічної системи взаємозв'язку ОК, відповідності стажувань НПП спеціалізації ОП. Освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає рівню В з недоліками, що є несуттєвими і можуть бути найближчим часом виправленими.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Освітня програма має надзвичайний попит на всеукраїнському та регіональному ринку праці, оскільки орієнтується на потреби стейкхолдерів. В Університеті діє Освітній хаб, який не лише сприяє освітньому процесу, а й надає вступникам серію безоплатних консультацій з підготовки до НМТ. Використання низки інтерактивних методів навчання і викладання (метод ділових (імітаційних) ігор, метод мозкового штурму, метод кейсів та ін.) . Проведення університетських заходів щодо популяризації питань етики та академічної доброчесності: функціонування в університеті Групи сприяння академічної доброчесності; щорічне проведення конкурсу есе «Моя академічна доброчесність». Залучення професіоналів-практиків до освітнього процесу, зокрема з Українського науково-дослідного інституту протезування, КЗ «Харківська спеціальна школа №3» ХОР, КЗ «Харківський ІРЦ №1»; КЗ «Харківська спеціальна школа №2» та ін. Активне залучення здобувачів вищої освіти до наукової діяльності, зокрема з участю і здобуттям призових місць у I турі IV Всеукраїнського творчого конкурсу наукових робіт для студентської молоді «Здорова дитина - здорова нація» (І. Докійчук, I місце, 2023) та Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» (І. Докійчук, III м., 2023). Функціонування кабінету психологічної допомоги, що забезпечує кваліфіковану психологічну допомогу учасникам освітнього процесу з урахуванням їх гендерних та психологічних особливостей, Центру інклюзивної освіти.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Порушена логічна побудови порядку вивчення ОК. Потребують перегляду назва та зміст ОК «Спеціальна методика навчання грамоти і читання». Недоцільність обов'язкової присутності на семестровій атестації представників від студентської молоді, що передбачено і регламентується внутрішньою нормативною базою ХНПУ (п.8.2.8 Положення про організацію освітнього процесу), у зв'язку з невизначеними критеріями вибору присутніх студентів на семестровій атестації. Недотримання термінів ознайомлення здобувачів з програмами кваліфікаційних іспитів. Незбіжність розподілу рейтингових балів за видами контролю між силабусами та робочими програмами за одним ОК. Неузгодженість розподілу максимальної кількості балів у робочих програмах курсових робіт і виробничих практик за визначеними видами діяльності. Лише поодинокі випадки проходження стажування НПП за спеціалізацією 016.02 Олігофренопедагогіка. Недостатні умови щодо реалізації права на освіту всіх категорій осіб із особливими освітніми потребами. Недостатнє поповнення фондів бібліотеки науково-методичною літературою за ОП, відсутність передплати на періодичні видання зі спеціальної освіти. Відсутнє анкетування для стейкхолдерів щодо питань удосконалення ОП та практика планування роботи зі стейкхолдерами з подальшим оприлюдненням на сайті кафедри. Рекомендовано Проектній групі до початку нового навчального року переформатувати порядок вивчення ОК. Гаранту та НПП до початку нового навчального року переглянути назву та зміст ОК «Спеціальна методика навчання грамоти і читання». Вченій раді Університету впродовж 2024 р. узгодити процедуру організації семестрової атестації: не вимагати обов'язкової присутності представників від студентів, замість того залучити їх до роботи апеляційної комісії. Випусковій кафедрі вчасно, за півроку до проведення атестації, ознайомлювати здобувачів вищої освіти з програмами кваліфікаційних іспитів. НПП до початку нового навчального року узгодити розподіл рейтингових балів за видами контролю у силабусах та робочих програмах за одним ОК і розподіл максимальної кількості балів за визначеними видами діяльності виробничих практик та курсових робіт з логопедії

та спеціальних методик. НПП з початком навчального року активізувати процес проходження стажування за спеціалізацією 016.02 Олігофренопедагогіка. Адміністрації ЗВО забезпечити протягом 2024-2025 рр. доступність до освітнього процесу всіх категорій осіб з ООП. Директору наукової бібліотеки, у першому півріччі 2024 р. здійснити передплату на періодичні видання, поповнити протягом 2023-2024 навчального року бібліотечний фонд сучасною українською та зарубіжною літературою за ОП. ЦЗЯО, відділу моніторингу розробити протягом місяця анкетування для роботодавців щодо вдосконалення ОП з метою швидкого отримання пропозицій та рекомендацій. Гаранту ОП протягом місяця забезпечити складання плану роботи зі стейкхолдерами на 2024 р. та розмістити його у вільному доступі на сайті кафедри, з метою узгодженості взаємодії зі стейкхолдерами.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Метою ОП 2020 та 2023 рр. є підготовка компетентних конкурентоспроможних фахівців у галузі спеціальної освіти, здатних вирішувати спеціальні завдання навчання і виховання дітей з інтелектуальними порушеннями різних вікових груп з метою корекції і компенсації відхилень їх психофізичного розвитку, що відповідає меті Стратегії розвитку Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди на 2021-2025 рр., яка полягає у якісній фундаментальній та професійній підготовці здобувачів бакалаврського, магістерського, освітньо-наукового й наукового рівнів вищої освіти; збереження усталених традицій педагогічної освіти й педагогічної майстерності, які в поєднанні з інноваціями сприятимуть формуванню особистості, здатної до компетентної та відповідальної професійної діяльності у сфері освіти та науки як в Україні, так і поза її межами... (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Strategiya.pdf) та місії, передбаченою політикою у сфері якості освіти: формування педагога, освіченого, компетентного, висококваліфікованого фахівця, громадянина, патріота, інноватора, носія духовності і культури завдяки постійному вдосконаленню змісту освіти та сучасних технологій навчання і виховання (<http://hnpu.edu.ua/uk/polityka-u-sferi-yakosti>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Роботодавці залучалися до рецензування ОП на етапі її створення, про що свідчать рецензії Н. Гончарової - директора КЗ «Харківської спеціальної школи №3» (blob:<https://office.naqa.gov.ua/6a88ec6e-84ec-4f38-8d52-8d90d0fbo24e>) і І. Вишнева - директора КЗ «Харківський інклюзивно-ресурсний центр № 1 Харківської міської ради» (blob:<https://office.naqa.gov.ua/8206e54e-3291-47b9-8a9d-80aa317bdfdf>). Роботодавці залучалися до розробки цілей ОП та ПРН. Зокрема, були враховані пропозиції Т. Литвищенко - заступника директора з навчально-виховної роботи, яка запропонувала розширити компетентності здобувачів вищої освіти шляхом поглиблення вивчення спецметодик виховної роботи (що було підтверджено під час фокус-груп). На етапі розроблення ОП ще не було випускників цієї ОП, які могли б долучитися до формулювання цілей та ПРН, але були здобувачі вищої освіти ОП спеціальності 016. Спеціальна освіта «Корекційна та інклюзивна освіта», яких можна було б долучити до цього процесу.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ЗВО враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Цілі ОП орієнтовані на виконання завдань спеціальної освіти. А оскільки одним із пріоритетних напрямків держави в галузі освіти є надання якісних послуг дітям з ООП, то можна стверджувати, що ОП відповідає контексту розвитку спеціальності. Гарант декларує затребуваність випускників даної ОП на ринку праці, що викликано, по-перше, реорганізацією психолого-медико-психологічних консультацій та появою інклюзивно-ресурсних центрів, як нової установи, що потребує фахівців зі спеціальної освіти, по-друге, потребою у таких фахівцях у спеціальних закладах освіти та закладах освіти з інклюзивним навчанням дітей з інтелектуальними порушеннями в Харківській області. На ринку праці Харківської області дійсно широка сфера працевлаштування для випускників даної ОП: заклади

дошкільної, загальної середньої освіти загального та спеціального призначення, заклади дошкільної, загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням, інклюзивно-ресурсні центри тощо. Гарант зазначила, що при розробленні та удосконаленні ОП було враховано досвід ОП ДНЗ «Ужгородський національний університет» «Олігофренопедагогіка. Здоров'я людини». Було вирішено, що потрібно включити в ОП здоров'язбережувальну складову, а саме ОК Здоров'язбережувальні педагогічні технології, Діагностика і моніторинг рівня здоров'я. Врахований досвід Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка ОП «Олігофренопедагогіка. Логопедія», а саме: включено в зміст ОП освітній компонент Раннє втручання.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП створювалася до затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта та спиралася на проєкт стандарту, але наприкінці цього етапу СВО був затверджений і ОП Логопедія була оновлена та введена в дію з 01.09.2020 року. У 2023 році ОП було удосконалено та затверджено Вченою радою університету (протокол №4 від 18.04.2023 року). Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Освітня програма має надзвичайний попит на всеукраїнському та регіональному ринку праці, орієнтується на потреби стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

На етапі розроблення ОП ще не було випускників цієї ОП, які могли б долучитися до формулювання цілей та ПРН, але були здобувачі вищої освіти ОП спеціальності 016. Спеціальна освіта «Корекційна та інклюзивна освіта», яких можна було б долучити до цього процесу. Гаранту постійно долучати до розробки та удосконалення ОП здобувачі вищої освіти та випускників спеціальності 016. Спеціальна освіта, які навчаються за іншими спеціалізаціями цієї спеціальності.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

За Критерієм 1 ОП заслуговує рівень відповідності В. Вирішальним при оцінюванні даного критерію стало те, що освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії закладу вищої освіти, дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, вона має попит і забезпечує потреби у відповідних фахівцях на регіональному ринку праці, при її розробці та удосконаленні враховується думка стейкхолдерів, проте ОП (у зв'язку з відсутністю випускників) потребує участі в її розробці та удосконаленні здобувачі вищої освіти та випускників спеціальності 016. Спеціальна освіта, які навчаються за іншими спеціалізаціями цієї спеціальності. Отже, освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 1 з недоліками, що є несуттєвими і можуть бути виправленими протягом місяця.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП 2020 та 2023 років та обсяг окремих освітніх компонентів відповідають вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту» та відповідному стандарту, де зазначено обсяг підготовки бакалавра 240 кредитів ЄКТС на базі повної загальної середньої освіти. Обов'язкова частина складає 180 кредитів ЄКТС (75%). Цикл загальної підготовки (ОП 2023 р.), спрямований на формування загальних компетентностей – 24 кредити ЄКТС, професійний цикл, спрямований на формування спеціальних компетентностей – 126 кредитів ЄКТС, курсові роботи – 6 кредитів ЄКТС. З них на аудиторну роботу відводиться (без урахування навчальних та виробничих практик) близько 38 % навчального часу. Вибіркова частина освітньої програми охоплює різноманітні освітні компоненти, що розподілені за 2-4 курсами навчання, загальним обсягом 60 кредитів ЄКТС (25%). Суттєвим блоком ОП є практики загальним обсягом 24 кредити ЄКТС, що становить 10% ОП. Підсумкова атестація здійснюється шляхом складання двох кваліфікаційних іспитів, відповідно до стандарту Вищої освіти за спеціальністю 016. Спеціальна освіта.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз структури ОП дозволив дійти висновку, що ОК відповідають програмним результатам навчання, що відображено в матриці відповідності (таблиця 3), та дозволяють сформуванню компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта. Обов'язкові освітні компоненти спрямовані на формування ЗК та СК, визначених ОП. Аналіз змісту ОП дозволяє стверджувати, що представлені ОК спрямовані на досягнення заявлених цілей і ПРН. Водночас в ОП порушена логічна система взаємозв'язку деяких ОК. Так, вивчення ОК «Психологія» та «Спеціальна психологія» має передувати вивченню ОК «Загальна педагогіка» та «Спеціальна педагогіка». Вивчення основ наукових досліджень в спеціальній освіті не може відбуватися в 1 семестрі, коли ще несформовані необхідні знання про спеціальну освіту, до того ж поєднання вступу до спеціальності з основами наукових досліджень не є грамотним, оскільки ці дві складові одного ОК спрямовані на формування різних фахових компетентностей. ОК «Основи психопатології» є базовим для вивчення всіх спеціальних методик, тому має викладатися не в 8 семестрі, а в 1-2 семестрах.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми відповідає предметній області (об'єкту вивчення та цілям навчання) заявленої спеціальності, визначеної стандартом вищої освіти для бакалаврського рівня спеціальності 016 Спеціальна освіта. Об'єкт вивчення: корекційно-розвивальний та реабілітаційний процеси; теоретико-методичні диференційовані системи попередження і подолання порушень психічного та (або) фізичного розвитку та корекційного навчання і виховання осіб з інтелектуальними порушеннями різних вікових груп, способи організації ефективної взаємодії учасників освітнього процесу, зумовлені закономірностями та особливостями змісту корекційно-педагогічної діяльності Цілі навчання: підготовка фахівців, які здатні розв'язувати складні задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти з метою корекції і компенсації порушень психофізичного розвитку осіб з інтелектуальними порушеннями різних вікових груп.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Індивідуальна освітня траєкторія забезпечується вибіркоким блоком дисциплін, який становить 25% та регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди (<https://qrcd.org/4CZp>); Положенням про порядок та умови обрання навчальних дисциплін з циклу вільного вибору здобувачами ХНПУ імені Г.С.Сковороди (<http://tinyurl.com/2cddmenx>). Порядком реалізації права на академічну мобільність

(http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pol/Poriadok%20realizatsii%20oprava%20na%20akademichnu%20mobilnist.pdf) забезпечується можливість участі в програмі академічної мобільності. Положенням про порядок визнання результатів навчання здобувачів ХНПУ імені Г.С.Сковороди отриманих у неформальній та/або інформальній освіті

(http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pol/Polozhennia%20opro%20poriadok%20ovyznannia%20rezultativ%20navchannia%20zodobuvachiv.pdf) забезпечується право на визнання РН, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті. Вивчення вибіркоких компонентів передбачено з 2 курсу. На початку навчання здобувачі вищої освіти ознайомлюються з можливістю формування індивідуальної освітньої траєкторії. Здобувачам пропонується: 1) вибір окремих дисциплін з переліку циклу загальної підготовки (9 кредитів ЄКТС). Здобувач обирає з переліку дисциплін по одній дисципліні для вивчення у 3, 5 та 7 семестрах; 2) вибір окремих блоків дисциплін з переліку циклу професійної підготовки (51 кредит ЄКТС). Здобувач обирає блок дисциплін для вивчення у 3-8 семестрах. Загальними кроками реалізації можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії є наступне: 1) заповнення Google-форм на веб-сайті <http://smc.hnpu.edu.ua/studentu/dytsypliny-za-vyborom/8-smc/39-onlain-anketuvannia-dytsyplin-vilnoho-vyboru-zdobuvachiv-pershoho-bakalavrskoho-rivnia-osvity>, здобувач робить основний і альтернативний вибір (якщо академічна група за обраною ОК не сформується); 2) обрані дисципліни вносяться до

Додатків навчальних планів; 3) після остаточного формування і погодження академічних груп з вивчення вибіркового дисциплін, інформація про вибірково дисципліни вноситься до індивідуального навчального плану здобувача. З даного моменту вибірково ОК стає для нього обов'язковим; 4) якщо здобувач з поважної причини хоче змінити свій вибір, він може написати заяву на ім'я проректора з навчально-наукової роботи до початку нового навчального року, в якому має викладатись обрана дисципліна. Здобувачам, які обрали навчальні дисципліни, з яких не сформовані навчальні групи, надають можливість здійснити повторний вибір серед вибіркового ОК, для вивчення яких сформувалися групи. Гарант надав індивідуальні навчальні плани здобувачів, які підтверджують формування індивідуальної освітньої траєкторії на даній ОП (blob:https://office.naqa.gov.ua/b79641ef-9a68-475f-a433-af78de72d3e9). Здобувачі вищої освіти поінформовані про механізм вибору дисциплін, що було встановлено під час фокус-груп.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практика на ОП проходить відповідно до «Положенням про проведення практик ХНПУ» (<https://qr.cd.org/4Ccy>) та дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності за визначеною ОП придатністю до працевлаштування. Загальний обсяг практик на ОП 2023 року складає 24 кредити, з яких на навчальну практику відводиться 6 кредитів (Безперервна пропедевтична педагогічна практика у ЗЗСО – 3 кредити, Педагогічна практика в ЗО на посаді асистента-вчителя – 3 кредити) і виробничу практику – 18 кредитів. (Виробнича (педагогічна) практика у спеціальних ЗДО на посаді вчителя-дефектолога – 9 кредитів, Виробнича (педагогічна) практика в спеціальних ЗСО на посаді вчителя-дефектолога - 9 кредитів). Про проходження практики здобувачі надають звітну документацію (blob:https://office.naqa.gov.ua/7db20f69-aca6-4309-9f22-4dfec2387a63).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок повною мірою набувається як в межах викладання освітніх компонентів загального блоку (наприклад, «Українська мова за професійним спрямуванням», «Філософія» та ін.), так і в межах ОК професійної підготовки («Психологія», «Спеціальна психологія», «Спеціальна психолого-педагогічна діагностика» та ін.). Захист звітів про проходження практики, курсових робіт також формують у здобувачів вищої освіти вміння аргументувати та відстоювати власноприйняті рішення. ЕГ хоче відзначити, що під час фокус-груп здобувачі вищої освіти виявили надзвичайно високий рівень володіння soft skills (культура ділового спілкування, чудова українська мова, робота в команді тощо).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На даний час професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітньої програми складає 240 кредитів ЄКТС. Обсяг освітніх компонентів реалізується через робочі навчальні плани та реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів (що було підтверджено під час проведення фокус-груп зі здобувачами вищої освіти), є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Тижневе навантаження складає 16-18 годин на тиждень. Аудиторні заняття складають у середньому близько 1/3 від загальної кількості годин, визначених для ОК. Кількість аудиторних годин на один кредит становить 10-12 годин. Навчальний час, відведений для самостійної та індивідуальної роботи студента, становить близько 2/3 загального навчального часу студента, відведеного для вивчення конкретної навчальної дисципліни. Кількість заліків та екзаменів не перевищують 8 одиниць на семестр.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти в рамках ОП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Відсутні

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Порушена логічна система взаємозв'язку ОК «Психологія» та «Спеціальна психологія», які мають передувати вивченню ОК «Загальна педагогіка» та «Спеціальна педагогіка». Вивчення основ наукових досліджень в спеціальній освіті не може відбуватися в 1 семестрі, коли ще не сформовані необхідні знання про спеціальну освіту, до того ж поєднання вступу до спеціальності з основами наукових досліджень не є грамотним, оскільки ці дві складові одного ОК спрямовані на формування різних фахових компетентностей. ОК «Основи психопатології» є базовим для вивчення всіх спеціальних методик, тому має викладатися не в 8 семестрі, а в 1-2 семестрах. Гаранту змінити до початку нового навчального року порядок вивчення ОК «Психологія» та «Спеціальна психологія», які мають передувати вивченню ОК «Загальна педагогіка» та «Спеціальна педагогіка». Гаранту до початку нового навчального року внести зміни у структурно-логічну схему ОП таким чином: ОК10 «Вступ до спеціальності...» вивчати у I семестрі, відредагувавши зміст РП, ОК10 «...основи наукових досліджень у спеціальній освіті» – після вивчення ОК10, ОК17, оскільки передумовою формування компетентностей щодо організації і проведення наукового дослідження (РП ОК 10, п.2, 1-й абзац), виконання кваліфікаційної роботи у сфері спеціальної освіти (РП ОК 10, ЗМ1, тема 2) є орієнтування ЗО в термінологічному апараті, загальних теоретичних питаннях спеціальної педагогіки. Гаранту до початку нового навчального року перенести вивчення ОК «Основи психопатології» на 1 або 2 семестр.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зміст ОП «Олігофренопедагогіка» має чітку структуру, ОК в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми відповідає предметній області спеціальності. Структура ОП забезпечує можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Виявлені недоліки (порушення логічної системи взаємозв'язку ОК) не критичні і можуть бути виправленими до початку нового навчального року. Отже, освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає рівню В за критерієм 2

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП Олігофренопедагогіка оприлюднено на офіційному веб-сайті університету у відкритому доступі <http://surl.li/qdvrs>, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, розроблені та затверджуються відповідно до чинного законодавства, визначають ліцензовані обсяги та нормативні терміни навчання (Додаток 1 <http://surl.li/qfqpb>). У Правилах прийому висвітлено інформацію щодо вступу на ОП: на перший рік навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти (денна та заочна форми здобуття освіти), строки навчання – 3 р.10 м., ліцензійний обсяг у 2020 р. становив 50 осіб, у 2023 р. – 35 осіб (денна – 25, заочна – 10) <http://surl.li/qfnjs>; на перший рік навчання для здобуття ступеня бакалавра зі скороченим строком навчання на основі НРК5, НРК6, НРК7, строки навчання – 2 р.10 м., ліцензійний обсяг у 2023 р. становив 3 ос. (денна – 2 ос., заочна – 1 ос.) <http://surl.li/qfnnw>. Підготовка фахівців за аналізованою ОП відбувається у межах обсягу набору на ОП, контингент студентів якого складає: 4 курс, 2020 рік вступу: ОД – 12 ос., З – 3 ос., 1 курс, 2023 рік вступу: ОД – 5 ос.(бюджет), 2 ос. (контракт), З – 1 ос. У 2022 р. для вступників з тимчасово обмежених територій (ТОТ) та прифронтових районів вступна кампанія відбувалась за спрощеною процедурою через освітній центр «Донбас/Крим-Україна» при ХНПУ імені Г.С.Сковороди <http://surl.li/qfrai>. У 2023 р. у конкурсних пропозиціях для вступників визначено за наявності мотиваційного листа перелік конкурсних предметів (НМТ 2023 р. або НМТ 2022 р.), який складається з основного (укр. мова і математика) та додаткового блоків (за вибором) – історія України, інозем. мова, біологія, фізика, хімія. Під час зустрічі із адміністративним персоналом відповідальний секретар приймальної комісії Н.Нестеренко акцентувала на перспективах набору здобувачів на ОП. В Університеті діє Освітній хаб, який надає вступникам серію безоплатних консультацій з підготовки до НМТ.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Аналіз правил прийому на навчання за ОП, що акредитується, показав, що форми та зміст вступних випробувань відповідають рівневі вхідних компетентностей, потрібних для того, щоб розпочати навчання за цією програмою. Так, для вступу на ОП на основі повної загальної середньої освіти визначено вагові коефіцієнти конкурсних предметів НМТ: 1) українська мова – коефіцієнт 0,4; 2) математика – 0,3; 3) історія України або інозем. мова, або фізика, або хімія – 0,3, або біологія – 0,5 <http://surl.li/qfnjs>. Відповідно до п.7.8 Правил прийому до Університету <http://surl.li/qdvrs> для вступу на перший курс для здобуття ступеня бакалавра на основі ПЗСО та НРК5 конкурсний бал обчислюється за такою формулою: $KB = (K1 \times P1 + K2 \times P2 + K3 \times P3)$, де $P1, P2, P3$ – оцінки з першого, другого та третього предметів; $K1, K2, K3$ – вагові коефіцієнти оцінок предметів для спеціальності (спеціалізації); на основі НРК6 та НРК7 використовуються результати розгляду мотиваційних листів. Відповідно до п.п. 2.1 та 2.2 Правил прийому до ХНПУ особам, які здобули ступінь молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра) університет може перезарахувати кредити ЄКТС та прийняти їх на другий курс із перерахуванням не більше, ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих у межах попередньої ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання РН, отриманих в інших ЗО, зокрема під час академічної мобільності. ЗВО керується відповідними положеннями, висвітленими на сайті: Положення про організацію освітнього процесу <http://surl.li/jgezt>, Порядок реалізації права на академічну мобільність <http://surl.li/qfwng>, Наказ №149-од від 06.10.2015р. «Про порядок відшкодування коштів державного бюджету і витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців» <http://surl.li/bjlqx>. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (п.11.6) визнання результатів освітньої академ. мобільності здобувачам ВО, які реалізують право на академ. мобільність протягом навчання в іншому ЗВО на території України або за її межами здійснюється на основі кредитів ЄКТС, при цьому сукупна тривалість участі у програмі академ. мобільності не може перевищувати 50% тривалості нормативного строку навчання за відповідною ОП. Зміст ОК та обсяг навчального навантаження, виконаного учасником академ. мобільності в закладі-партнері, підтверджуються академ. довідкою, виданою таким закладом згідно з партнерським договором. Порівняння змісту ОК та обсягу навчального навантаження здійснюється шляхом зіставлення РН, яких досягнуто в закладі-партнері, та РН, запланованих ОП. В умовах воєнного стану у разі укладення партнерського договору здобувачі ВО попереджаються Університетом про можливість перезарахування неповного обсягу кредитів ЄКТС, отриманих у межах програми внутрішньої академ. мобільності, та необхідність вивчення додаткових ОК для завершення програми підготовки за відповідним освітнім рівнем. Інформація про можливості академ. мобільності представлена на сайті Університету <http://surl.li/bdsbv> та на сайті кафедри <http://surl.li/qfyho>. ЕГ з'ясувала, що на цій ОП існує практика визнання результатів внутрішньої кредитної академ. мобільності студентів з курсу у межах Міжінституційної угоди про співпрацю у галузі обміну учасниками освітнього процесу, реалізації права на академ. мобільність між ХНПУ з Волинським НУ імені Лесі Українки від 06.09.2022 р. <http://surl.li/qfxmm>. Здобувачам А.Безручко, А.Гореловій, І.Докійчук, С.Ковтун, В.Ковальовій, А.Літвінчук, В.Мерзлікіній, І.Твердохліб, В.Тюповій, З.Шевченко (Наказ No 9-С від 01.02.2023 р. <http://surl.li/qfxqr>), здобувачам А.Безродній, М.Дейнегі, А. Ключці, С.Кобченко, К. Лисенко, А. Полюхович, А.Прокопенко, Е.Сущенко, Н.Ямпольській (Наказ No 10-С від 17.01.2024 р. <http://surl.li/qfxuc>) зараховується 5 кредитів ЄКТС ОК «Спеціальні методики навчання предметів природничо-математичного циклу» замість ОК «Спеціальна методика природознавства та географії». Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами було з'ясовано, що студенти ознайомлені з можливістю визнання РН, здобутих в інших закладах освіти, що підтверджено студенткою А.Прокопенко, яка навчається у Вроцлавському Університеті у рамках програми Erasmus+ (<http://surl.li/qfxwy>). За даною ОП наявна практика перезарахування під час вступу (відомості з СО).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, визначаються Положенням про порядок визнання результатів навчання здобувачів ХНПУ імені Г.С.Сковороди отриманих у неформальній та/або інформальній освіті (<http://surl.li/ecfdp>). Під час проведення відеозустрічі зі студентами ОП було підтверджено доступність цього процесу та його дотримання з боку адміністрації і НПП Університету. Практика застосування визначених правил на ОП Олгофренопедагогіка впроваджується, що засвідчено гарантом під час проведення фокус-групи, описано у відомостях з СО та підтверджується відповідними сертифікатами участі здобувачів ВО у неформальній освіті <http://surl.li/qfyji>. Визнаються РН, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти обсягом не більше 25% від загального обсягу кредитів, передбачених ОП. Здобувачі освіти засвідчили свою обізнаність із можливістю визнання РН, отриманих у неформальній освіті під час освітнього процесу, проте прикладів означеної процедури не підтвердили.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

В Університеті діє Освітній хаб, який надає вступникам серію безоплатних консультацій з підготовки до НМТ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність запитів від здобувачів вищої освіти щодо перезарахування результатів неформальної освіти під час оцінювання результатів навчання здобувачів цієї ОП. Рекомендуємо кваліфікаційній комісії, яка визначає можливість визнання, форми та терміни проведення оцінювання для визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, реалізувати на практиці до кінця 2023-2024 н.р. визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, відповідно до наявності звернень від студентів.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому на навчання 2023 року за освітньою програмою Олігофренопедагогіка є досить чіткими та зрозумілими й враховують особливості освітньої програми. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, а також правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті є визначеними та доступними для всіх учасників освітнього процесу. ЕГ зазначає, що виявлений недолік відповідно підкритерію 3.4 (відсутня практика визнання результатів навчання, що здобуті у неформальній освіті) є незначним та не впливає на якість реалізації ОП і даний критерій може бути оцінений на рівні В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Організація навчання на ОП регулюється Положенням про організацію освітнього процесу, Порядком реалізації права на академічну мобільність (<http://surl.li/ainui>). ОП реалізується у формах: навчальні заняття (лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне, консультація); самостійна робота; практична підготовка (навчальна та виробнича практики), контрольні заходи (вхідний, поточний, модульний контроль, підсумковий (семестровий контроль, підсумкова атестація) з використанням традиційних (словесні, наочні, практичні), активних і інтерактивних методів навчання і викладання (відеолекція із застосуванням ресурсів Zoom, Google Meet; лекція (візуалізація, проблемна лекція); метод ділових (імітаційних) ігор; метод мозкового штурму; метод кейсів), що представлено у РП та силабусах ОК, розміщених на сайті кафедри. Досягненню ПРН сприяють ресурси інноваційного проекту «Сковорода-Хаб» та Центра інклюзивної освіти. Під час фокус груп з'ясовано, що принципи АС та студентоцентрований підхід у межах ОП реалізуються: через вільний доступ до РП, силабусів та інформації щодо організації освітнього процесу, вибір ВК, теми курсової роботи та керівника, іноземну мову для вивчення, місце практики, форми навчання під час вступу до ЗВО, можливість переходити на індивідуальний графік навчання, брати участь в обговоренні якості освітнього процесу, права на академічну мобільність (<blob:https://office.naqa.gov.ua/b583f08a-df22-4505-ad1d-df03975fcd74>), участь у конкурсах наукових робіт, олімпіадах, конференціях з публікацією матеріалів, виховних заходах; для НПП – через право на академічну мобільність, самостійний вибір методів і засобів навчання і викладання, формування змісту РП. Здобувачі освіти достатньо високо оцінили якість організації ОП, (<http://surl.li/pugcl>), див. табл. 1, п.1.4), можливість реалізації власних інтересів, про що свідчать результати on-line опитувань на веб-сторінці ЦЗЯО та відділу менеджменту і моніторингу діяльності ХНПУ. Аналіз таблиці 3, РП, силабусів ОК, фокус груп підтвердили, що форми і методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Аналіз відомостей самооцінювання, сайту Університету і Факультету засвідчив, що на веб-сторінках «Навчальний відділ» (<http://surl.li/cgcfh>) та «Освітня діяльність» (<http://surl.li/qdshp>), на платформі Moodle здобувачі освіти можуть ознайомитися з організацією навчального процесу (зі списками здобувачів освіти, робочим графіком та графіком ОП, розкладом занять, заліків та екзаменів, кваліфікаційних іспитів з покликанням на відео зустрічі в ZOOM, Google Meet, що дублюється у месенджерах в групі «Старостат»). Інформація щодо напрямів діяльності факультетів і кафедр розміщено у соцмережах (<http://surl.li/aiput>). У ЗВО створено умови вільного доступу до бібліотечних ресурсів. Під час роботи фокус груп підтверджено, що усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання, представленої в ОП на веб-сторінці ЦЗЯО (<http://surl.li/kigv>), РП та силабусах, розміщених на веб-сторінці кафедри (<http://surl.li/qhtoj>), у кожному ОК в системі Moodle. З даною інформацією здобувачів освіти ознайомлюють викладачі на початку вивчення ОК, за потреби - обговорюють повторно. Спілкування здобувачів освіти з викладачем відбувається за допомогою онлайн-ресурсів (вайбер, телеграм, meet, zoom, електронна пошта). Задоволеність здобувачів освіти доступністю розміщення організаційної інформації підтверджено опитуванням: 25% оцінено на «відмінно», 56,3% – «добре» (<http://surl.li/pugcl> (див. табл. 1, п.5).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень за ОП через написання курсових робіт, імплементації дослідницьких методів навчання (частково-пошуковий метод, порівняльний аналіз, робота з інформаційними джерелами). У межах колективної наукової теми кафедри (<http://surl.li/qhtpd>) діє Науковий валеологічний клуб (<http://surl.li/qhuqs>), студентський науковий гурток «Спеціальна дидактична майстерня: Новітні технології в роботі з дітьми з ООП» (<http://surl.li/cwgm>), здобувачі освіти виконують ІНДЗ, беруть участь у щорічних науково-практичних заходах – конференціях, круглих столах і семінарах (<http://surl.li/qhtpd>), природничому форумі ([blob:https://office.naqa.gov.ua/57450e67-82b6-4d1e-bde4-4a0892355bc7](https://office.naqa.gov.ua/57450e67-82b6-4d1e-bde4-4a0892355bc7)), у Всеукраїнському творчому конкурсі наукових робіт для студентської молоді «Здорова дитина - здорова нація» (І.Докійчук, у I турі посіла I місце, 2023 р.), Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» (І. Докійчук, у I турі посіла III місце) (<http://surl.li/qhtpm>), долучаються до проведення Тижня науки («Науковий стендап» О. Олійник, А. Полюхович), здійснюють діагностико-корекційну роботу у межах Сковороди-Хаб, опубліковують результати власних досліджень у збірках матеріалів конференції (<http://surl.li/bsseg>), долучаються засідань СНТ (<http://surl.li/qhmxo>), що підтверджено під час аналізу відомостей самооцінювання, фокус-груп зі здобувачами освіти та НПП. Отримана інформація свідчить про активне залучення здобувачів освіти до наукової діяльності. Активне залучення здобувачів вищої освіти до наукової діяльності, зокрема з участю і здобуттям призових місць у I турі IV Всеукраїнського творчого конкурсу наукових робіт для студентської молоді «Здорова дитина - здорова нація» (І. Докійчук, I місце, 2023) та Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» (І. Докійчук, III м., 2023).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Перегляд, оновлення, модернізація змісту освіти на ОП здійснюється щорічно згідно Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/jgezr>), Положення про освітню програму (<http://surl.li/bjmct>). Під час роботи фокус-груп виявлено, що оновлення ОП, НП, РНП, РП та силабусів аналізує і оцінює науково-методична комісія Університету, діяльність якої регламентовано Положенням про науково-методичну комісію факультету (<http://surl.li/aiksh>; п.2.2.1). Затверджені РП переглядаються і пролонгуються щорічно. Удосконалення ОП здійснюється на основі рекомендацій стейкхолдерів та здобувачів освіти, що підтверджено протоколами засідань кафедри (<http://surl.li/qhurv>), результатами анкетування здобувачів освіти (<http://smc.hnpu.edu.ua/yakist-osvity>) та зустрічей з роботодавцями. Оновлення змісту ОК відбувається за пропозиціями від провідних науковців (В. Бондар – ОК13; О. Чеботарьова – ОК41, ОК42), результатами проходження стажування та підвищення кваліфікації (<http://surl.li/qhsub>), проведення власних досліджень і оновлення багатьох ОК власними новітніми навчально-методичними та науковими розробками. Аналіз таблиці 2 засвідчив наявність публікацій, що корелюються з ОК і, які включено до змісту РП (<http://surl.li/qhush>). Потребують перегляду назва та зміст ОК «Спеціальна методика навчання грамоти і читання», оскільки навчання грамоти включає в себе навчання читання та письма.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Під час фокус груп підтверджено можливості інтернаціоналізації ЗВО згідно Стратегії інтернаціоналізації (<https://cutt.ly/sZUbVu9>), Порядку реалізації права на акад. мобільність (<https://is.gd/2Q5Sag>). У ЗВО функціонує Центр міжнародної освіти (<https://is.gd/Ztdi71>), розроблено Правила прийому на навчання до ХНПУ іноземців й осіб без громадянства (<https://is.gd/J7kc50>). Університетом укладено договори з різними міжнародними партнерами (<http://surl.li/ljbls>). Кафедра співпрацює із закордонними ЗВО (<http://surl.li/qhazx>). НПП проходять міжнародне наукове стажування та підвищення кваліфікації (Л.Дрожик, О.Казачінер, А.Галій, Н.Науменко, І.Щербак, О.Луценко) (<http://surl.li/qhushb>); публікуються у закордонних виданнях (О.Казачінер, Н.Науменко) та журналах, що включені до міжнародних наукометричних баз Scopus/Web of Science (А.Галій, І.Щербак), беруть участь у

міжнародних конференціях (<http://surl.li/qhtpd>). НПП та здобувачі освіти мають безкоштовний доступ до міжнародних наукометричних баз Scopus/Web of Science (<http://surl.li/aghky>). На даній ОП виявлено приклад зовнішньої академічної мобільності здобувача освіти (А.Прокопенко) [blob:https://office.naqa.gov.ua/66606ba4-61c5-4bbe-8423-0ab87d2c4fd4](https://office.naqa.gov.ua/66606ba4-61c5-4bbe-8423-0ab87d2c4fd4)). Між тим, спостерігається відсутність реалізації міжнародної академічної мобільності НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Реалізації ПРН сприяють ресурси інноваційного проєкту «Сковорода-Хаб» та Центра інклюзивної освіти. Використання низки інтерактивних (метод ділових (імітаційних) ігор, метод мозкового штурму, метод кейсів та ін.) методів навчання і викладання. Активне залучення здобувачів вищої освіти до наукової діяльності із участю і здобуттям призових місць у I турі: IV Всеукраїнського творчого конкурсу наукових робіт для студентської молоді «Здорова дитина - здорова нація» (І. Докійчук, I місце, 2023); Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» (І. Докійчук, III м., 2023).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Відсутність прикладів реалізації міжнародної академічної мобільності НПП. Потребують перегляду назва та зміст ОК «Спеціальна методика навчання грамоти і читання». Гаранту та проєктній групі до початку навчального року розробити стратегію організації міжнародної академічної мобільності НПП. Гаранту та НПП до початку нового навчального року переглянути назву та зміст ОК «Спеціальна методика навчання грамоти і читання».

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОП «Олігофренопедагогіка» цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам АМ. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація. ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень. НПП оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти. Виявлені недоліки (відсутність прикладів міжнародної академічної мобільності НПП та неправильне формулювання й зміст ОК) не критичні і можуть бути виправленими до початку нового навчального року. Отже, освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає рівню В за критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

У ЗВО організація контролю та оцінка якості навчання ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості, гнучкості та високої диференціації згідно Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в ХНПУ імені Г.С.Сковороди <http://surl.li/zbas>, Положення про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С.Сковороди <http://surl.li/jgezt>, якими передбачено вхідний (попередній), поточний (тематичний), модульний, підсумковий (семестровий контроль, підсумкова атестація). Форми, методи і порядок проведення різних форм контролю визначаються кафедрами відповідно до навчального плану ОП за всіма ОК та зазначені у робочих програмах <http://surl.li/qgifs>. Так, наприклад, у РП ОК30 «Спеціальна методика математики» розміщена шкала оцінювання здобувачів, докладно вказані види контролю, форми та методи оцінювання, визначена система оцінювання навчальних досягнень здобувачів за двома модулями (вид діяльності та максимальна кількість балів), надано 36 питань до підсумкового контролю (<http://surl.li/maxlx>). Досить чітко описані форми контрольних заходів та критерії оцінювання у РП курсової роботи з корекційної психопедагогіки (ОК37) та зі спеціальних методик навчання і виховання (ОК38), у РП виробничих практик у закладах освіти на посаді асистента вчителя та вчителя-дефектолога (ОК40, ОК41, ОК42). Втім розподіл максимальної кількості балів за визначеними видами діяльності

недостатньо узгоджений із завданнями означених навчальних дисциплін. Критерієм успішного проходження здобувачами ВО підсумкового оцінювання є досягнення ними мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим РН. Модульний контроль прописано у навчальному плані. На зустрічі зі здобувачами ЕГ отримала підтверджуючі аргументи, що для досягнення ПРН за визначеними ОК ОП форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими і дозволяють встановити їх досягнення. На початку семестру здобувачі отримують інформацію від НПП про форми контрольних заходів та критерії оцінювання, ознайомлюються з інформацією у відкритому доступі на сайті кафедри, у системі Moodle. Оцінювання відбувається об'єктивно та прозоро, викладачі ставляться справедливо з урахуванням чинних вимог освітнього процесу. На думку ЕГ, сплановані, систематичні та різноманітні контрольні заходи дозволяють комплексно перевірити досягнення ПРН за кожною навчальною дисципліною ОП.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

ОП відповідає Стандарту ВО <http://surl.li/aujnx> (наказ МОН України «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» №799 від 16.06.2020 р.). Атестація здобувачів ВО відбувається у формі кваліфікаційного іспиту зі спеціальної педагогіки і спеціальної психології та кваліфікаційного іспиту із теоретичних і методичних основ навчання та виховання дітей з інтелектуальними порушеннями. Інформація про форму проведення атестації здобувачів ВО ОП здійснюється на початку вступу до Університету при ознайомленні з ОП. Терміни проведення атестації визначені відповідними навчальними планами. Порядок організації та проведення атестації регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С.Сковороди <http://surl.li/jgezr> (п. 8.6), Положенням про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр» <http://surl.li/ahuom>, які у вільному доступі розміщено на сайті Університету. Аналіз програм кваліфікаційних іспитів, які представлено на запит ЕГ (відп. в акр. каб.), засвідчив врахування основних тем зі спеціальної педагогіки і психології та фахових спеціальних методик, спрямованих на визначення у здобувачів рівня сформованості певних ЗК та СК, визначених Стандартом ВО. Завдання у білетах до кваліфікаційних іспитів розділені на два блоки: перше і друге питання теоретичні, третє – творче завдання (загальна сума балів від 0 до 100). Максимальна сума балів за виконання кожного з блоків не визначена. Аналіз відкритих онлайн-ресурсів дав змогу з'ясувати, що на сайті кафедри програми кваліфікаційних іспитів не розміщені, що суперечить п.3.2 Положення про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр», згідно якому здобувачі ВО забезпечуються програмою кваліфікаційного іспиту не пізніше, ніж за півроку до проведення атестації. Витягу з засідання ВР факультету природничої, спеціальної і здоров'язбережувальної освіти щодо рішення про їх ухвалення на запит експертів надано не було. Програми ухвалено поки тільки на засіданні кафедри здоров'я людини, реабілітології і спеціальної психології.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів регулюється комплексом документів ЗВО, які розміщені у відкритому доступі на сайті Університету: Положенням про організацію освітнього процесу <http://surl.li/jgezr>, Положенням про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр» <http://surl.li/ahuom>. На зустрічі з ЕГ здобувачі ВО запевнили, що вони ознайомлені з процедурами проведення контрольних заходів, можливостями оскарження їх результатів, їх повторного проходження, засвідчили, що об'єктивність екзаменаторів забезпечується через систему заходів: іспити з ОК приймають два НПП, один із яких проводив лекційні / практичні заняття; на семестровій атестації обов'язково присутній представник від студентської молоді, списки яких складає Студентська рада факультету та за підписом голови спілки студентів і молоді факультету подає до деканату, що підтверджено під час зустрічі з представниками студентського самоврядування. Результати підсумкової атестації у формі іспиту заносяться до відомості обліку академічної успішності за підписами двох викладачів. Присутність другого викладача та здобувачів ВО при виставленні семестрового заліку не обов'язкова. В умовах дистанційного навчання виникає питання доцільності неодмінної присутності представників від студентської молоді на семестровій атестації. На зустрічі з адміністративним персоналом підтверджено об'єктивність екзаменаторів, яка забезпечується Етичним кодексом <http://surl.li/jjyok>, Антикорупційною програмою на 2023-2025 рр. <http://surl.li/pugux>. Нормативними документами чітко прописана процедура оскарження результатів семестрового контролю, включаючи процедуру повторного проходження контрольного заходу. Звернень до роботи апеляційної комісії у вирішенні спірних питань та порядку ліквідації академічної заборгованості у практиці не зазначено, що підтверджено гарантом ОП, НПП та здобувачами.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність

(насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності у ЗВО визначені і регулюються Кодексом академічної доброчесності <http://surl.li/ggvot>, Етичним кодексом <http://surl.li/jjuok>, Положенням про комісію з етики та управління конфліктами <http://surl.li/ghcem>. Ці процедури є чіткими, зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу (відомості з СО). Під час зустрічі зі студентами та представниками студентського самоврядування з'ясовано, що здобувачі ВО обізнані щодо процедур дотримання академічної доброчесності та правил внутрішнього розпорядку ЗВО під час реалізації ОП. Для протидії порушенням академічної доброчесності бажано у структурі РП «Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень» (ОК 10, 1 сем., 3 кред. ЕКТС <http://surl.li/qgsdm>) окрім теми «Академічна доброчесність» додати змістовий модуль, який буде спрямований на ознайомлення здобувачів ВО з видами академічної нечесності та особливостями визначення плагіату в системі Unichек. Виконуючи індивідуальні завдання та працюючи над написанням статей, тез, курсових робіт, здобувачі ВО мають змогу перевірити свої наукові роботи на плагіат за допомогою програми Unichек. В університеті функціонує група сприяння академічної доброчесності, яка у рамках популяризації дотримання академічної доброчесності серед здобувачів ВО та працівників, проводить конкурс есе «Моя академічна доброчесність» <http://surl.li/ghcfv>, що підтверджено здобувачами та представниками студентського самоврядування на зустрічах з ЕГ. У 2022 р. за участь цьому конкурсі студентка І.Докійчук отримала грамоту, доц. А.Галій подяку (відповідь на запит у акр. каб.). У 2022-2023 н.р. уповноваженою особою ЗВО з питань запобігання та виявлення корупції Д.Разуменко проводилось анкетування здобувачів ВО щодо наявності корупційних ризиків в діяльності ХНПУ, де 9,6% респондентів зазначили, що стикались з корупційними проявами в діяльності ХНПУ. На зустрічі з менеджментом ЗВО засвідчено, що питання щодо запобігання корупції систематично обговорюються на засіданнях кафедри, Вченої ради факультету, університету та висвітлюються на сайті випускової кафедри <http://surl.li/qhmho>. У цілому, прецедентів щодо порушення принципів академічної доброчесності серед здобувачів ВО ОП Олігофренопедагогіка та академічного персоналу виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Проведення університетських заходів щодо популяризації питань етики та академічної доброчесності: функціонування в університеті Групи сприяння академічної доброчесності; щорічне проведення конкурсу есе «Моя академічна доброчесність».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Недоцільність обов'язкової присутності на семестровій атестації представників від студентської молоді. Недотримання термінів ознайомлення здобувачів ВО з програмами кваліфікаційних іспитів. Неузгодженість розподілу максимальної кількості балів за визначеними видами діяльності із завданнями курсових робіт та виробничих (педагогічних) практик у відповідних робочих програмах. Рекомендуємо вченій раді Університету впродовж 2024 р. узгодити процедуру організації семестрової атестації: не вимагати обов'язкової присутності представників від студентської молоді, замість того залучати їх до роботи апеляційної комісії; випусковій кафедрі вчасно, за півроку до проведення атестації, ознайомлювати здобувачів ВО з програмами кваліфікаційних іспитів; викладачам навчальних дисциплін до початку нового навчального року узгодити розподіл максимальної кількості балів за визначеними видами діяльності виробничих (педагогічних) практик і курсових робіт з корекційної психопедагогіки та спеціальних методик навчання і виховання.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ВО чіткі і доступні, регламентуються низкою внутрішніх документів ЗВО, робочими програмами, інформацією на сайті випускової кафедри, інформуванням викладачами на перших заняттях з навчальних дисциплін. Систематично проводяться університетські заходи щодо популяризації питань етики та академічної доброчесності. Порушення академічної доброчесності зі сторони НПП та студентства відсутні. ЕГ дійшла висновку, що контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність за цією програмою відповідають Критерію 3. Виявлені недоліки є рекомендаційними. Зважаючи на наведені сильні сторони, а також рекомендації, вирішальним при оцінюванні стали прозора й зрозуміла інформація для здобувачів щодо регулювання системи оцінювання та чітко налагоджені система пропагування і система

контролю академічної доброчесності. Отже, ОП Олігофренопедагогіка має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за критерієм 5 і відповідає рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Кваліфікація викладачів дозволяє забезпечити досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання. Встановлено, що 97% викладачів, які забезпечують викладання на ОП, мають науковий ступінь та/або вчене звання (23% – ступінь доктора наук, 19% – вчене звання професора), 1 дійсний член НАПН України (В. Бондар). 23% мають базову освіту зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (за нозологіями): 4 особи (Л.Дрожик, А.Галій, О.Казачінер, Н.Науменко) з випускової кафедри; 3 особи (В.Коваленко, В.Бондар, Н.Козачек) з кафедри спеціальної педагогіки; зокрема за спеціалізацією 016.02 Олігофренопедагогіка 4 особи (В.Коваленко, В.Бондар, Н.Науменко, Л.Дрожик). Зі штату кафедри забезпечують викладання дисциплін циклу професійної підготовки 6 викладачів (Л. Дрожик, О.Казачінер, А.Галій, Н.Науменко, І.Щербак, О.Луценко) та 1 особа позаштатна (О.Мірошниченко). Дисертацій на здобуття наукового ступеню доктора/кандидата наук зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (13.00.03 – корекційна педагогіка) викладачами випускової кафедри не захищено. У результаті аналізу таблиці 2 та зустрічі з гарантом і академічним персоналом виявлено, що усі викладачі ОП виконують п.38 Ліцензійних вимог, є членами фахових асоціацій (Л.Дрожик, Н.Науменко), керівником Центру інклюзивної освіти (О.Казачінер), офіційними опонентами на захисті дисертацій (І.Щербак), проходять підвищення кваліфікації (стажування), що підтверджено відповідними сертифікатами, представленими на веб-сторінці кафедри (<http://surl.li/qhuvvt>); Між тим констатовано, що не всі викладачі, які забезпечують викладання на ОП, проходять стажування/підвищення кваліфікації за ОК та спеціалізацією 016.02 Олігофренопедагогіка. Під час фокус-груп з'ясовано, що викладання дисциплін (ОК 26; ОК 29; ОК 30) забезпечується двома і більше викладачами, підбір яких відбувається відповідно до модулів програми і кваліфікації викладача. Аналіз публікаційної діяльності засвідчує наявність статей у фахових періодичних виданнях України за відповідною спеціалізацією (016.02 Олігофренопедагогіка) та у межах ОК в усіх викладачів кафедри (Л.Дрожик, О.Казачінер, Н.Науменко, О.Галій, І.Щербак, О.Луценко), у закордонних виданнях (О.Казачінер, Н.Науменко), зокрема тих, що входять до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science, Scopus (О.Галій, І.Щербак), монографій (О.Галій, Н.Науменко), науково-методичних праць, що корелюються з ОК або спеціалізацією 016.02 Олігофренопедагогіка (О.Казачінер, О.Галій, Н.Науменко, І.Щербак).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів відбуваються відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (<https://qrcd.org/4D3B>); Колективного договору (<http://surl.li/blftq>). На зустрічах з фокус-групами було уточнено алгоритм процедури проведення конкурсного відбору та підтверджено прозорість, доступність, об'єктивність і неупереджене ставлення до претендентів на заміщення вакантних посад, з урахуванням відповідної освіти, наук ступеня, вченого звання; публікаційної активності, досвіду роботи, рейтингового оцінювання (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/Reitynh_zahalnyi_hnpu_2022-2023.pdf), результатів опитування здобувачів освіти (<https://shorturl.at/oX037>), дотримання норм Етичного кодексу ХНПУ імені Г.С.Сковороди (<http://surl.li/jyok>), проведеного відкритого заняття та складеного мотивованого висновку про професійні якості претендентів, рішення про рекомендацію/не рекомендацію кафедрою.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО використовує потенціал роботодавців шляхом залучення їх до складу проектних груп (Т.Литвищенко, В.Гавричкова), обговорення ОП під час засідання ПГ (<http://surl.li/qhurv>), рецензування ОП (І.Вишнева, Н.Гончарова), надання пропозицій щодо введення нових ОК (blob:<https://office.naq.gov.ua/c4db8ea6-d55d-4314-bf9c-cf5e0a667e29>), організації педагогічних практик (<http://surl.li/qhazx>), проведення занять з вчителями-практиками сумісно з викладачами кафедр з дітьми з ООП у межах «Сковорода-Хаб» (<http://surl.li/mhprjq>). Дану інформацію підтверджено під час фокус груп з роботодавцями, завідувачем кафедри, гарантом, здобувачами освіти, результатами анкетування ЦЗЯО на предмет готовності співпраці роботодавців з Університетом (<http://surl.li/ahmbw>) та відповіддю на запит ЕГ (blob:<https://office.naq.gov.ua/3ca5a721-49c1-4ae7-b124-c2f5fbd63b14>). Роботодавці мають можливість ознайомитися із проектом ОП у відкритому доступі на веб-сторінці ЦЗЯО («Освітні програми» (<http://surl.li/cfmmd>), надіславши відгуки і пропозиції на електронну адресу кафедри або повідомлення через веб-вкладку «Обговорення освітніх програм» (<http://surl.li/bleqc>). Отримані пропозиції від роботодавців обговорюються на засіданнях кафедри (<http://surl.li/ruugb>). Узагальнені пропозиції роботодавців щодо удосконалення ОП у відкритому доступі не представлені.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Результати аналізу відомостей самооцінювання та під час фокус-груп засвідчили залучення до освітнього процесу експертів зі складу провідних науковців (В.Бондар, Д.Супрун, О.Чеботарьова); професіоналів-практиків (на умовах особистої співпраці/сумісництва/погодинної оплати) до викладання навчальних дисциплін: ОК 27 – О.Луценко, к.мед.н, доц., лікар-фізіотерапевт, Український науково-дослідний інститут протезування; ОК 18 – Т.Литвищенко, заступник директора з навчально-виховної роботи, КЗ «Харківська спеціальна школа №3» ХОР (<http://surl.li/qhxlt>); проведення практичної підготовки – М. Чемов (вчитель-дефектолог «Солоницівського ліцею №1»), І.Вишнева (директор Харківського ІРЦ), І.Литвищенко (заст. директора КЗ «Харківська спеціальна школа №3»), В.Гавричкова (заст.директора КЗ «Харківська спеціальна школа №2»). Всі події висвітлюються на сайті ХНПУ (<http://hnpu.edu.ua/uk>), сторінці кафедри (<http://surl.li/ptokr>). Оцінювання здобувачів освіти щодо залучення професіоналів практиків, експертів, роботодавців до освітнього процесу не проводилося.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Під час роботи фокус підтверджено, що професійному зростанню НПП сприяє: проходження курсів підвищення кваліфікації/стажування (<http://surl.li/qhuvt>), зокрема міжнародного рівня (Л.Дрожик, О.Казачінер, Н.Науменко, О.Галій, І.Щербак, О.Луценко), за спеціалізацією 016.02 Олігофренопедагогіка (О.Казачінер); участь у складі з розробки наукового проекту «Digital Open Environment for Inclusive learning: Immersive Approach» (Erasmus+) (Л.Дрожик, 2023 р.; <http://surl.li/oinrp>) участь у конференціях, сертифікованих вебінарах, що представлено у таблиці 2, відкритому доступі на сайті кафедри (<http://surl.li/ptokr>). Під час роботи фокус груп з'ясовано, що професійному зростанню НПП сприяє функціонування в Університеті Наук.-метод. тренінгового центру соціального та професійного розвитку людини (<https://shorturl.at/dtxY7>); проведення стажувань з дистанційної освіти та «педагогічні вікенди» (<http://surl.li/qhtkf>). Моніторинг професійного рівня відбувається за допомогою щорічного рейтингового оцінювання, яке знаходиться у відкритому доступі (<http://surl.li/mdajn>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Система матеріального та морального заохочення у ХНПУ регламентовано Стратегією розвитку ЗВО (п.2.2.), Положенням про систему та види заохочень ХНПУ імені Г.С.Сковороди (<http://surl.li/cfmob>). Під час проведення фокус груп з керівником та менеджментом ЗВО, академічним персоналом підтверджено матеріальне і моральне стимулювання НПП ОП з боку ЗВО шляхом: отримання грошової премії за результатами проведення щорічного рейтингування НПП, внутрішньо університетського конкурсу «Сковородинівський олімп слави – 2023», до Дня працівників освіти, з Нагоди 300-річчя з Дня народження Г. Сковороди, Всесвітнього дня науки та миру та ін.; нагородження грамотами (Н.Науменко, О.Казачінер), дипломами (Н.Науменко) (<http://surl.li/ptokr>); зменшення годин навчального навантаження за виконання обов'язків гаранта ОП. За запитом ЕГ надано документи щодо підтвердження преміювання НПП (<blob:https://office.naqa.gov.ua/3c95b59f-03e5-4f78-82c9-c3a0a2dad8dc>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Залучення професіоналів-практиків до освітнього процесу, зокрема з Українського науково-дослідного інституту протезування, КЗ «Харківська спеціальна школа №3» ХОР, КЗ «Харківський ІРЦ №1» ХМР ; КЗ «Харківська спеціальна школа №2» ХОР та ін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Виявлено лише поодинокі випадки проходження стажування/підвищення кваліфікації НПП за спеціалізацією 016.02 Олігофренопедагогіка. Узагальнені пропозиції роботодавців щодо удосконалення ОП у відкритому доступі не представлені. Оцінювання здобувачів освіти щодо залучення професіоналів практиків, експертів, роботодавців до освітнього процесу на даній ОП не проводилося. НПП до початку навчального року активізувати процес проходження підвищення кваліфікації, стажування за спеціалізацією 016.02 Олігофренопедагогіка. Гаранту до початку навчального року представити узагальнені пропозиції стейкхолдерів щодо удосконалення ОП у відкритому доступі. ЦЗЯО до початку навчального року запровадити щорічне опитування ЗО на предмет оцінювання залучення професіоналів-практиків експертів, роботодавців до освітнього процесу на даній ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та ПРН. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими. ЗВО залучає роботодавців, професіоналів практиків до організації освітнього процесу, аудиторних занять, сприяє професійному розвитку та викладацькій майстерності НПП. Виявлені недоліки, зокрема поодинокі випадки проходження стажування/підвищення кваліфікації НПП за спеціалізацією 016.02 Олігофренопедагогіка, відсутність висвітлення у відкритому доступі узагальнених пропозицій роботодавців та проведення здобувачами освіти оцінювання щодо залучення професіоналів практиків, експертів, роботодавців до освітнього процесу на ОП Логопедія не є критичним і можуть бути виправлені до початку нового навчального року, що відповідає рівню В за критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

На сайті ХНПУ імені Г.С. Сковороди у вільному доступі розміщено інформацію про матеріально-технічне забезпечення (<http://surl.li/aghlf>), фінансову діяльність (<http://surl.li/aghld>). Аналіз відео огляду матеріально-технічної бази та навчально-методичного забезпечення ОП «Олігофренопедагогіка» надав можливість ЕГ встановити, що у ЗВО розвинена навчальна інфраструктура, зокрема достатня кількість обладнаних меблями та технічними засобами навчання аудиторій, кабінетів. У наявності діагностичні альбоми та необхідне устаткування проведення психолого-педагогічної оцінки розвитку дітей раннього та дошкільного віку («Діагностичні валізки» О.Стребелевої). На базі ХНПУ імені Г.С. Сковороди функціонує наукова бібліотека (<http://surl.li/aghky>), нараховує близько 760000 тис. примірників друкованих та електронних видань. Здобувачі вищої освіти мають вільний доступ до електронних ресурсів: електронного каталогу (<http://surl.li/ghcix>), електронного архіву (<http://surl.li/ghciz>), бібліографічних покажчиків (<http://surl.li/ptdvw>), пошукової платформи Web of Science, що підтверджено під час фокус групи зі здобувачами. Проте, під час відео зустрічі із допоміжними структурними підрозділами, директор наукової бібліотеки Олена Коробкіна зазначила, що здобувачі ОП звертаються до бібліотеки з питань добору та редагування джерел переважно в онлайн форматі. Також, ЕГ було встановлено, що бібліотечний фонд за ОП «Олігофренопедагогіка» протягом 2023 року поповнився лише одним друкованим посібником. Для реалізації дистанційного навчання для здобувачів вищої освіти функціонує платформа Moodle, на якій розміщено електронні навчальні комплекси з різних ОК ОП, «Сковорода-Хаб», «Центр інклюзивної освіти» (<http://surl.li/cnxxw>). Так, під час проведення фокус групи здобувачі ОП зазначили, що під час дії правового режиму воєнного стану організована взаємодія із викладачами через: Google сервіси, Meet, Zoom, телеграм, вайбер, електронну пошту, телефонний зв'язок. На думку ЕГ, заклад вищої освіти має матеріально-технічне забезпечення, що є достатнім для досягнення цілей та програмних результатів навчання за даною ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У ході відеозустрічей з адміністрацією, НПП, здобувачами вищої освіти та аналізуючи результати анкетування здобувачів вищої освіти, які навчаються на ОП (<http://surl.li/pugcl>) ЕГ пересвідчилася, що ЗВО забезпечує безоплатний та вільний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до всієї інфраструктури та інформаційних ресурсів, зокрема до: навчальних аудиторій, спортивних залів, наукової бібліотеки, Культурно-мистецького центру, Сковорода-Хаб, електронних ресурсів, баз даних Scopus, Web of Science, покриття WI-FI, зокрема й на території університету.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

У ХНПУ імені Г.С. Сковороди функціонує Служба з режиму і безпеки (<http://surl.li/ptpnc>), Відділ з питань надзвичайних ситуацій і цивільного захисту населення (<http://surl.li/ptpzy>) у повноваженнях яких забезпечення відповідності освітнього середовища нормативним вимогам до його безпечності. Навчальні приміщення

відповідають існуючим будівельним та санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, існуючим нормам з охорони праці. Під час огляду матеріально-технічної бази та за результатами опитування фокус-груп, зокрема з адміністрацією, члени ЕГ переконалися, що в ЗВО відбувається постійне оновлення матеріально-технічної бази. Не зважаючи на те, що від 24 лютого 2022 року освітній процес ЗВО організовано у дистанційному форматі, керівництвом та НПП вжито заходів щодо забезпечення безпечності освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти під час проведення навчальних занять. В університеті працюють психологічна служба (<http://surl.li/ainbq>), Центр інклюзивної освіти (<http://surl.li/ptqof>) які організують психологічну, консультативну підтримку та допомогу здобувачам, у тому числі з інвалідністю. У ЗВО проводяться різноманітні заходи, що спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я, дотримання правил безпеки життєдіяльності, зокрема, під час проходження здобувачами педагогічної практики. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти, ЕГ з'ясовано, що ХНПУ імені Г.С. Сковороди задовольняє майже всі потреби здобувачів. Так, згідно «Положення про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г. С. Сковороди (у новій редакції)» (<http://surl.li/jgezr>) вони мають можливість навчатися за індивідуальним графіком, вільно обирати навчальні дисципліни, тему, керівника курсової роботи, «Положення про проведення практик здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (<http://surl.li/bjkpl>) обирати місце проходження практики, в межах установ з якими укладені договори про співпрацю, «Порядку реалізації права на академічну мобільність» (<http://surl.li/ekzub>) брати участь в академічній мобільності, брати участь в обговоренні якості навчального процесу на ОП. Здобувачі вищої освіти мають можливість брати участь у наукових конференціях, проектах, тренінгах, конкурсах. ЗВО проводить моніторингове дослідження (<http://surl.li/aghil>) серед здобувачів на ОП щодо їхніх потреб та інтересів, задоволеності методами навчання (<http://surl.li/pudtd>), результати опитування заслуховуються на засіданнях, зокрема: кафедри, проектних груп, рада факультету, враховуються недоліки, удосконалюється ОП. ЕГ дійшла висновку, що освітнє середовище в ХНПУ імені Г.С. Сковороди є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти та загалом задовольняє їхні потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ХНПУ імені Г.С. Сковороди забезпечує здобувачів вищої освіти освітньою, організаційною, соціальною консультативною, інформаційною підтримкою через психологічну службу(<http://surl.li/ainbq>), Центр інклюзивної освіти (<http://surl.li/ptqof>), центр інформатизації освіти (<http://surl.li/crdbd>), наукову бібліотеку (<http://surl.li/aghky>). Центром забезпечення якості освіти (<http://surl.li/agexg>), відділом менеджменту і моніторингу діяльності (<http://surl.li/agexg>) здійснюється моніторинг визначення проблем здобувачів в університетській діяльності. У ході спілкування з органами студентського самоврядування, в.о. Голови студентського парламенту Даниїл Махмудов зазначив, що за необхідності здобувачам, які потрапили у скрутне становище надається матеріальна допомога. У ХНПУ імені Г.С. Сковороди функціонує культурно-мистецький центр (<http://surl.li/aghqe>), який забезпечує потреби здобувачів щодо дозвілля, проведення різноманітних заходів, працюють наукові гуртки, «Валеоклуб», «Спеціальна дидактична майстерня». Під час онлайн зустрічі із допоміжними структурними підрозділами в.о.директора культурно-мистецького центру Аліна Нікітенко, зазначила, що здобувачі ОП «Олігофренопедагогіка» поки не долучалися до заходів в межах культурно-мистецького центру. Аналізуючи опитування здобувачів вищої освіти, які навчаються за цією ОП з'ясовано, що більшість респондентів (81,3%) задоволені змістом та якістю викладання дисциплін; 81,3% опитуваних вважають доступною інформацію щодо організації і забезпечення освітнього процесу, 75,1% осіб зазначили відповідність викладу навчального матеріалу сучасним і науковим тенденціям. Проте, серед пропозицій здобувачі виділяють збільшення кількості матеріалів у вільному доступі, зменшення обсягу домашнього завдання, збільшення практик.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ХНПУ імені Г.С. Сковороди створено умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами, зокрема у контексті психолого-педагогічного супроводу: відповідно до «Положення» (<http://surl.li/glxkq>) успішно працює Центр інклюзивної освіти (<http://surl.li/pugik>) основними завданнями якого є забезпечення комплексного супроводу студента з ООП, надання консультативної допомоги НПП з питань планування, організації та моніторингу навчально-реабілітаційної роботи зі студентами з ООП; розроблено та розміщено на сайті «Положення про супровід студентів з особливими освітніми потребами у ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (<http://surl.li/bjmtx>), «Порядок супроводу осіб з особливими освітніми потребами» (<http://surl.li/agkno>). Аналізуючи матеріали відео огляду, ЕГ пересвідчилась, що для забезпечення безперешкодного доступу маломобільних груп здобувачів на вході, в кожному корпусі обладнані пандуси. Зовнішні сходи і пандуси мають поручні з урахуванням технічних вимог до опорних стаціонарних пристроїв. У корпусах устатковані санітарно-гігієнічні кімнати, зокрема поручнями. Проте не передбачено механізм пересування відвідувачів на кріслі колісному внутрішніми сходами, що доречі не враховує особливостей осіб із порушеннями опорно-рухового апарату. До того ж не враховані потреби осіб з особливими освітніми потребами, які мають порушення слуху, зору.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною

для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ХНПУ імені Г.С. Сковороди існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, що регулюються Антикорупційною програмою (<http://surl.li/pugux>), «Положенням про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції в ХНПУ імені Г.С.Сковороди» (<http://surl.li/bkzhv>), «Положенням про запобігання і протидію дискримінації та сексуальним домаганням у ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (<http://surl.li/ailef>), Етичним кодексом ХНПУ імені Г.С.Сковороди (<http://surl.li/jjyok>), «Положенням про комісію з етики та управління конфліктами» (<http://surl.li/ghcem>), «Положенням про комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) та мобінгу» (<http://surl.li/cobvo>), «Положенням про механізм реагування на випадки булінгу (цькування) в ХНПУ імені Г.С.Сковороди» (<http://surl.li/agkoj>). Також працює психологічна служба (<http://surl.li/ajhrf>), гендерний центр (<http://surl.li/agkoh>), первинна профспілкова організація студентів, аспірантів і докторантів (<http://surl.li/ainbd>), юридичний відділ (<http://surl.li/ainbn>). Під час відео зустрічей із здобувачами вищої освіти, члени ЕГ пересвідчилились, що учасники освітнього процесу ознайомлені з порядком дій під час виникнення конфліктних ситуацій. Здобувачі підтвердили що з їх сторони звернень, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією, корупцією до адміністрації не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

В ЗВО функціонує кабінет психологічної допомоги, що забезпечує кваліфіковану психологічну допомогу учасникам освітнього процесу з урахуванням їх гендерних та психологічних особливостей, Центр інклюзивної освіти, Сковорода Хаб.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недостатні умови щодо реалізації права на освіту всіх категорій осіб із особливими освітніми потребами, зокрема з порушенням зору, слуху. Недостатнє поповнення бібліотеки науково-методичною літературою за ОП «Олігофренопедагогіка», відсутність передплати на періодичні видання зі спеціальної освіти Ректору ЗВО протягом 2024-2025 років, забезпечити доступність до освітнього середовища всіх категорій осіб з ООП, зокрема з порушенням зору, слуху. Директору наукової бібліотеки, у першому півріччі 2024 р. здійснити передплату на періодичні видання, поповнити, протягом 2023-2024 навчального року бібліотечний фонд сучасною українською та зарубіжною науково-методичною літературою за ОП «Олігофренопедагогіка», що значною мірою підсилить дану освітню програму.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітнє середовище та матеріальні ресурси загалом вирішують цілі та програмні результати навчання, забезпечують комфортне і безпечне перебування здобувачів вищої освіти, проте потребують подальшого вдосконалення, що здебільшого узгоджується з підкритеріями 7.1., 7.2., 7.3. ОП «Олігофренопедагогіка» гарантує відповідну інформаційну, консультативну та організаційну підтримку здобувачів освітнього процесу, що повністю відповідає підкритерію 7.4. Організовано психолого-педагогічний супровід осіб з ООП, є доступність до навчальних корпусів університету, що частково узгоджується з підкритерієм 7.5. Існує зрозуміла для здобувачів процедура вирішення конфліктів, розроблено відповідні нормативні документи, що значною мірою відповідає підкритерію 7.6. Однак, виявлені недоліки, а саме: у забезпеченні доступного освітнього середовища всіх категорій осіб з ООП; недостатньому оновленні бібліотечного фонду за ОП. Виділені сильні та слабкі сторони у контексті Критерію 7, дозволили експертній групі дійти висновку, що ОП за цим критерієм відповідає рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ХНПУ імені Г.С. Сковороди наявна чітка та послідовна процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, що регулюється «Положенням про освітню програму ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (<http://surl.li/bjmct>), «Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди» (<http://surl.li/jgezt>). Перегляд ОП відбувається за результатами моніторингу (<http://surl.li/puugb>) та обговорення на засіданні природничого факультету протокол №2 від 25 лютого 2020р. Обговорення програми розміщуються у відкритому доступі. Процедура перегляду ОП проходила з громадським обговоренням (<http://surl.li/cfmmmd>). ОП переглянуто у 2022-2023 навчальному році за рекомендаціями ЕГ про результати акредитаційної експертизи ОП Олігофренопедагогіка другого (магістерського) рівня ВО та було внесено лабораторні заняття в ОК Вікова фізіологія та фізіологія вищої нервової діяльності), здійснено перерозподіл навчального часу на користь дисциплін циклу професійної підготовки, виділено як окремий ОК Курсову роботу з корекційної психопедагогіки (протокол 12 від 24 січня 2023 р). Нову редакцію ОП затверджено рішенням ВР Університету від «18» квітня 2023 р № 4. Вказані зміни затверджено в установленому в ЗВО порядку. До перегляду ОП долучаються провідні НПП, роботодавці, здобувачі вищої освіти, що з'ясовано під час зустрічей з Гарантом, здобувачами, роботодавцями. Пропозиції стейкхолдерів збираються шляхом анкетування, залучення їх до складу проектної групи, обговорення. Проте узагальнена інформація щодо пропозицій стейкхолдерів відсутня у вільному доступі.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти залучаються до процесу розробки та перегляду ОП шляхом залучення до проектних груп, складу Вченої ради університету та факультету, опитування. Під час зустрічей з органами студентського самоврядування та здобувачами ОП, К. Поволятко підтвердила, що є членом проектної групи та бере участь у засіданнях, але пропозицій не надавала. Проте, зазначена у відомостях самооцінювання І. Докійчук під час фокус групи своєї участі у проектній групі не підтвердила. Опитування здобувачів щодо якості та задоволення освітнім процесом анонімно і відбувається у чатах та на сайті, що також підтверджено здобувачами ОП. Аналіз анкетування здобувачів ОП (<http://surl.li/qgxnno>) показав, що 77,1% респондентів задоволені освітніми послугами за обраною освітньою програмою, 74,3% відмічають відповідність викладу навчального матеріалу сучасним і науковим тенденціям, 71,4% вважають, що зміст дисциплін спрямований на формування необхідних професійних компетентностей, 71,4% позитивно оцінили доцільність та ефективність обраних дисциплін, методів і форм навчання. Проте, 57,1% здобувачів висловили пропозицію щодо збільшення доступності літератури бібліотеки й електронного репозитарію університету. У ході відео зустрічей зі здобувачами вищої освіти ЕГ пересвідчилась, що ЗВО в цілому дослухається до їх думки та враховує їх побажання і рекомендації. Органи студентського самоврядування мають право брати участь у забезпеченні якості ОП, що регламентовано «Положенням про Спілку студентів і молоді ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (<http://surl.li/aiobb>), «Угодою між ХНПУ імені Г.С. Сковороди та спілкою студентів та молоді» (<http://surl.li/cfproo>). Під час відео зустрічі із органами студентського самоврядування підтверджено, що вони безпосередньо беруть участь у засіданнях проектних груп, а також здійснюють збір пропозицій від здобувачів щодо якості освітнього процесу через опитування та безпосереднє особисте звернення до в.о Голови Студентського парламенту Даніела Махмудова, в.о голови Студентської ради факультету Ляшко Вероніки, Голови культмасового комітету Студентської ради факультету Крістіни Поволяко. З метою забезпечення прозорості та об'єктивності контрольних заходів, представники студентського самоврядування, здобувачі вищої освіти беруть участь у заліках, іспитах як спостерігачі згідно затвердженого розкладу (Розклад зимової семестрової атестації 2023-2024 навчального року для здобувачів факультету природничої, спеціальної та здоров'язбережувальної освіти першого (бакалаврського) рівня, надано до системи НА).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У ході спілкування з роботодавцями ЕГ впевнилась, що стейкхолдери залучені до процесу періодичного перегляду ОП «Олігофренопедагогіка» через безпосередню участь у засіданнях проектної групи та шляхом анкетування «Оцінювання співпраці з роботодавцями». Проблеми і недоліки обговорюються зі здобувачами і керівниками баз практики на звітній конференції після проходження практики, враховуються побажання роботодавців. Проте анкетування з роботодавцями щодо забезпечення якості ОП не проводиться. Співпраця ЗВО та стейкхолдерів регламентується «Положенням про стейкхолдерів освітніх програм ХНПУ імені Г.С.Сковороди» (<http://surl.li/bjnfw>). Під час відео зустрічі із стейкхолдерами (роботодавцями) Т. Литвищенко, заступник директора КЗ «Харківська спеціальна школа №3» підтвердила свою участь у складі проектної групи. Також, Т. Литвищенко зазначила, що мала можливість запропонувати включити до ОП «Олігофренопедагогіка» дисципліни, які висвітлюють виховну роботу, розвиток емоційної сфери дітей з інтелектуальними порушеннями. Під час перегляду та удосконалення ОП пропозиції від роботодавців беруться до уваги, зокрема, це підтверджено під час онлайн-зустрічі представниками стейкхолдерів (роботодавців).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Дана ОП ще не має випускників. Проте в ЗВО працює відділ кар'єрного зростання (<http://surl.li/qhadl>), Асоціація випускників ХНПУ імені Г.С. Сковороди (<http://surl.li/doniy>), які створено з метою профорієнтаційної роботи та допомоги у подальшому кар'єрному зростанні випускників ОП «Олігофренопедагогіка» першого (бакалаврського) рівня.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Процедура внутрішнього забезпечення якості освітньої програми та реагування на недоліки регулюється «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (<http://surl.li/zbac>) В ЗВО проводиться внутрішній аудит щодо вчасного виявлення недоліків ОП та швидкого реагування на них. Під час зустрічі з Гарантом ОП та адміністрацією закладу, ЕГ переконалася, що ЗВО поступово усуває недоліки ОП, так, за результатами перевірки внесено та взято до уваги рекомендації, зокрема: 1) переглянуто кількість практик та збільшення кредитів на педагогічну практику (2023 р.); 2) створено на базі ЗВО Освітній хабу з урахуванням безпекових умов, з метою посилення практичної підготовки здобувачів освіти; 3) розширено співпрацю з іноземними установами (<http://surl.li/qhasu>); 4) налагоджено академічну мобільність здобувачів освіти (А. Прокопенко, Польща) (<http://surl.li/qhaum>); 5) збільшено кількість в WoS, Scopus. Також процедурою внутрішнього забезпечення якості освітньої програми передбачається перегляд ОК та вносяться зміни в ОП, здійснюється робота щодо популяризації академічної доброчесності для здобувачів (<http://surl.li/ailey>), посилено національно-патріотичну складову і внесено зміни до формування ЗК1, ЗК5 та ПРН 3, ПРН 5, ПРН 6. створено Університетську кафедру (<http://surl.li/qhazx>). Під час проведення фокус групи представники ЗВО запевнили, що поради членів ЕГ будуть взяті до уваги.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Дана ОП акредитується вперше, проте під час її перегляду закладом вищої освіти було враховано рекомендації, що надавалися під час акредитацій інших ОП. ЗВО врахував пропозиції, надані під час попередньої експертизи ОП, зокрема: переглянуто та внесено до списку літератури в робочих програмах та силабусах власні наукові праці викладачів, відповідні тематики ОК, налагоджена академічна мобільність здобувачів освіти (міжнародна і внутрішня), активізовано роботу на платформі Moodle, удосконалено дистанційну форму навчання, Центром забезпечення якості освіти розроблено низку анкет для моніторингу освітньої діяльності в ЗВО (<http://surl.li/qhblv>); (<http://surl.li/aabif>). Проте деякі сторінки сайту не активні або потребують наповнення, зокрема сторінка "Грантова та проектна діяльність" (<http://surl.li/qhgzf>). В ЗВО створено Раду гарантів, де ЦЗЯО надає інформаційно-консультативну підтримку гарантам ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти регламентується Програмою проведення внутрішніх аудитів системи управління якістю (<http://surl.li/bdxhq>), Статутом університету (<http://surl.li/vhsi>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності (<http://surl.li/zbac>), Методикою процесу проведення внутрішніх аудитів (<http://surl.li/bjner>). Учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП шляхом періодичного перегляду освітніх програм на засіданнях кафедри, участі у складі проектної групи, у засіданнях кафедри, вченої ради факультету, участі у проведенні анкетувань груп стейкхолдерів; вдосконалення робочих програм навчальних дисциплін; через оцінювання здобувачів вищої освіти; також відповідно до результатів анкетувань стейкхолдери можуть надавати свої зауваження та пропозиції. Під час відео зустрічей із адміністрацією ЗВО, здобувачами вищої освіти, представниками структурних підрозділів, НПП, члени ЕГ дійшли висновку, що в ХНПУ імені Г.С. Сковороди сформована культура якості, що сприяє розвитку ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В ЗВО створено Раду гарантів, де ЦЗЯО надає інформаційно-консультативну підтримку гарантам ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Відсутнє анкетування для стейкхолдерів (роботодавців) щодо питань удосконалення ОП. Відсутня практика планування роботи зі стейкхолдерами (роботодавцями) з подальшим оприлюдненням сайті кафедри. ЦЗЯО, відділу менеджменту і моніторингу розробити протягом місяця анкетування для роботодавців щодо вдосконалення ОП, з метою швидкого отримання пропозицій та рекомендацій. Гаранту ОП забезпечити складання плану роботи зі стейкхолдерами (роботодавцями) на 2024 рік та розмістити його у вільному доступі на сайті кафедри у строк протягом місяця, з метою узгодженості взаємодії зі стейкхолдерами (роботодавцями) та для покращення якості ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ХНПУ імені Г.С. Сковороди послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, що загалом узгоджується з підкритерієм 8.1, 8.2, частково з підкритерієм 8.3. Існує практика супроводу майбутніх випускників ОП щодо їх кар'єрного шляху, що певною мірою відповідає підкритерію 8.4. У ЗВО сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою і певною мірою узгоджується з підкритерієм 8.7. Враховуючи сильні та слабкі сторони, ЕГ дійшла висновку, що внутрішнє забезпечення якості освітньої програми загалом відповідає Критерію 8. Проте відсутність анкетування роботодавців та планування роботи зі стейкхолдерами знижує відповідність Критерію 8 до рівня В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановлено, що Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу чіткі і зрозумілі, регламентуються нормативно-правовими документами ЗВО та розміщені на сайті у вільному доступі (<http://surl.li/ainui>). У ході проведення фокус груп з різними групами стейкхолдерів ЕГ з'ясувала, що всі учасники освітнього процесу ознайомлені з нормативно-правовими документами та дотримуються їх у процесі здійснення освітньої діяльності. Під час акредитаційної експертизи ознак та фактів порушення цих правил експертною групою не виявлено.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Обговорення проектів освітніх програм 2023р. у ЗВО завершено (<http://surl.li/qhglm>). ОП переглянуто у 2023 році. ОП ухвалено Вченою Радою університету 18 квітня 2023 року, протокол №4. Для отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін (стейкхолдерів) на сайті університету розміщено контакти, які забезпечують зворотній зв'язок (<http://surl.li/ptokr>). Проте інформація із зазначенням пропозицій зацікавлених сторін (стейкхолдерів) на сайті кафедри здоров'я людини, реабілітології та спеціальної психології відсутня.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація щодо ОП «Олігофренопедагогіка» розміщена на сайті ЗВО (<http://surl.li/kigv>) та факультету (<http://surl.li/qhhbb>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Відсутні

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Відсутність на сайті факультету інформації про зауваження та пропозиції роботодавців. Деякі сторінки сайту не активні або потребують наповнення, зокрема сторінка грантова та проектна діяльність (<http://surl.li/qlhgzf>). Кафедри на офіційній сторінці сайту розмішувати узагальнену інформацію щодо зауважень та пропозицій роботодавців та їх врахування. Відділу інформаційного забезпечення протягом місяця переглянути не активні сторінки сайту та видалити їх

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

У ХНПУ визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Проте виявлені недоліки, зокрема у наповненні деяких сторінок сайту надають підстави ЕГ вважати, що ОП відповідає Критерію 9 за рівнем В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

ЕГ відмічає значну схожість між ОП "Логопедія" та ОП "Олігофренопедагогіка" в напрямку придатності до працевлаштування, подібних методів навчання та методів і форм контролю знань, спільного НПП, багатьох ОК тощо.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B

Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросочесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросочесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Федоренко Світлана Володимирівна

Члени експертної групи

Дмитрієва Ірина Володимирівна

Бондаренко Юлія Анатоліївна

Околович Олена Сергіївна